

Motion nr 14-2015

Skellefteå/Umeå den 19 november 2015

Inrätta en kriskommission för primärvården

Under lång tid har primärvården i Västerbotten befunnit sig i ett allvarligt läge. Tillgänglighetsbrister för patienterna, hög arbetsbelastning för personalen samt stora svårigheter att rekrytera läkare och sjuksköterskor, är några av de problembeskrivningar som primärvården brottas med. Problematiken har över tid flyttat runt i länet och nu är det framförallt Skellefteåområdet som brottas med en mycket tuff situation.

De senaste åren har situationen för primärvården i Skellefteåområdet stegats upp från allvarlig till krisartad. En generell läkarvakansgrad på ca 60 %, stor frustration över arbetsbelastningen, rationaliseringsprioriteringar och hälsocentraler som hotas av stängning är verkligheten. Verksamheterna ger uttryck för desperation, uppgivenhet och på sina håll talas det om en "systemkollaps".

På Morö Backe hälsocentral har verksamheten gjort omfattande prioriteringar av arbetsuppgifterna och har riktat resurserna till den direkt sjukvårdande verksamheten. Förebyggandearbete och folkhälsoinsatser får stå tillbaka.

I Bureå och Skelleftehamn har det tagits fram risk- och konsekvensanalyser för det aktuella läget med bristande läkarbemannning. De innehåller en rad konsekvenser som direkt går ut över patienterna. Till exempel att medicinska rutiner ej kan följas, att upptäckt av svåra sjukdomar, exempelvis cancer, försvåras och kommer att upptäckas senare eller missas. Det finns också framtaget en prioriteringslista som utesluter vissa patienter. I förlängningen kan hälsocentralerna komma att stängas om inte läkarsituationen förbättras.

Med allt detta som bakgrund efterfrågar hälsocentralernas personal och allmänheten politiskt handlande. En del av detta är framtagande av en handlingsplan för att motverka stängning av hälsocentraler, som Moderaterna tidigare har framfört i landstingsfullmäktigedebatten. En annan del är Moderaternas uppmaning att söka politisk samling för att försöka lösa denna krissituation.

Redan i april 2014 föreslog Moderaterna att det ska inrättas en primärvårdskommission för att hantera det allvarliga läget som primärvården i länet befinner sig i. Detta diskuterades i en interpellationsdebatt vid landstingsfullmäktiges möte i juni 2014. Svaret blev då att det var onödigt att inrätta ett nytt politiskt forum, men samtidigt gavs ett erkännande till att *"dialogen mellan politiker och verksamhetsrepresentanter för primärvården kan däremot stärkas"*. Det sades också att; *"Ett bra förslag i interpellationen är att diskutera det övergripande uppdraget för hälsocentralerna tillsammans med representanter för verksamheten. Landstingsstyrelsens arbetsutskott är ett lämpligt forum för en sådan dialog"*.

Nu när läget i primärvården har förvärrats ytterligare så anser Moderaterna att landstingsfullmäktige bör pröva frågan om att inrätta en kommission där hälsocentralernas situation kan diskuteras på ett lösningsinriktat sätt. Förslagsvis en kriskommission där landstingsstyrelsens arbetsutskott förstärks med representanter för verksamheterna och arbetsutskotten för de tre nämnderna för folkhälsa och primärvård – som har till uppgift att följa utvecklingen i primärvården ur ett befolkningsperspektiv.

Syftet med kriskommissionen är att brett politiskt, och i samråd med verksamheten, ta tag i den rådande situationen. Några av de frågor som kommissionen bör diskutera är:

- Det övergripande uppdraget för hälsocentralerna
- Hur mer resurser kan tillföras primärvården
- Anställning av stödjande personal som kan avlasta läkare och sjuksköterskor, t.ex. läkarsekreterare, servicepersonal och liknande
- Hur de datasystem som läkare och övrig vårdpersonal jobbar med kan utvecklas – idag upplevs dessa som tröga och tidskrävande
- Primärvårdens journalsystem
- Bättre tillvaratagande av den hälso- och sjukvårdskompetens som finns hos nya svenskar

Moderaterna är ödmjuka inför att vi inte har alla politiska svar på hur primärvårdens problematik ska lösas. Men vi konstaterar att primärvården är i ett så krisartat läge att det nu krävs politisk samling kring frågan. Genom förslaget med inrättandet av en kriskommission är vi beredda att ta ansvar och på ett konstruktivt sätt delta i arbetet för en hållbar framtid för primärvården i Västerbotten.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag att landstingsfullmäktige beslutar:

Att landstingsstyrelsen skyndsamt inrättar en kriskommission för att hantera situationen i primärvården genom att vid specifika primärvårdsmöten förstärka landstingsstyrelsens arbetsutskott med representanter för verksamheterna och arbetsutskotten för nämnderna för folkhälsa och primärvård.

Andreas Löwenhök
Moderaterna

Nicklas Sandström
Moderaterna